

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری

صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سر دبیر: دانیال معمار
معاون ضمايم: حامد فوقانی
دبیر ویژه نامه: زکیه سعیدی
دبیر اجرایی: مجتبی یار زمان
تحریریه: فرزین شیرزادی، سروش جنابی
سمیرا باباجانپور، تریا روزبهانی، حسن حسن زاده
شهره کیانوش راد، حمید رضا رسولی و بهاره خسروی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: سعید غفوری
ویرایش عکس: کامییز نویدی
صفحه خوانی و حرفچینی: همکاران واحد فنی تحریریه

صندوق پستی:

۱۹۳۹۵۵۴۴۶

تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴

نمبر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

چاپ: همشهری

توزیع و اشتراک:

مؤسسه نشر گستر امروز نوین

پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه‌ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار،
سرنخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۴، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه‌های تاریخی تهران
جایزه می‌گیرند

دیوار چند صد ساله در قلب تهران

نام: حصار صفوی
قدمت: ۵۰۰ سال
نشانی: بازار تهران، سرای ماشاءالله خان

یکی از کهن‌ترین یادگاری‌های تهران قدیم را باید در دل بازار نو تهران و در سرای ماشاءالله خان جست‌وجو کرد؛ دیواری کاهگلی متعلق به دوران شاه طهماسب صفوی، به طول چند متر که از حدود ۵ قرن پیش به یادگار مانده است. شاه طهماسب در سال ۹۳۳ شمسی این حصار را با ۴ دروازه به نام‌های دروازه دولاب، دروازه شمیران، دروازه قزوین و دروازه ششاه عبدالعظیم برای محافظت از شهر بنا کرد. شاه طهماسب که گهگاه برای زیارت حضرت عبدالعظیم و فاتحه خوانی برای سید حمزه، جد بزرگ صفویان، از قزوین به ری سفر می‌کرد، گذرش

به تهران افتاد و زمین به رشد و ترقی این روستای کوچک را فراهم کرد. شاه صفوی دستور داد برای حفاظت از تهران دور تادور آن دیوار بکشند؛ همان دیواری که اکنون بخش کوچکی از آن باقی مانده و به حصار صفوی معروف است. این حصار محافظت از خاک مورد نیاز آن را با برداشت از منطقه بزرگ از تهران قدیم تامین کردند، ۱۱۴ بار و داشت که به نیت ۱۱۴ سوره قرآن در دور دور دیوار ساخته شد. پس از حصار صفوی بود که روستای کوچکی به نام تهران به تدریج رشد کرد و هسته اولیه شهری به نام تهران با ساخته شدن آن شکل گرفت.

سکه‌های مدفون کن

نام: خمیره
سکه‌های قدیمی
قدمت: ۷۰۰ سال
نشانی: بزرگراه شهید همت
ورودی محله بالون کن

یکی از جذاب‌ترین روایت‌های اهالی محله کن مربوط به شهریور سال ۱۳۸۳ می‌شود. زمانی که در جریان عملیات عمرانی ساخت بزرگراه شهید همت سکه‌های تاریخی در نزدیکی درخت چنار معروف محله کشف شد. سکه‌های کشف شده به تعداد ۲۶ سکه در یک کوزه سفالی از سوی نیروی انتظامی ثبت و به میراث فرهنگی تحویل داده شد. طبق نظر کارشناسان میراث فرهنگی این سکه‌ها متعلق به قرن هشتم هجری قمری بود. علیرضا بزرگی از معتمدان محلی می‌گوید: «قدیمی ترها از وجود دفینه‌ها و قبرهای زیادی در این محدوده حرف می‌زدند. مثلاً یکی از رایج‌ترین این نقل‌قول‌ها مربوط به پیرمردی بود که در اطراف همین درخت چنار، موشی را مشاهده می‌کند که

سکه‌ای را در دهان گرفته بود. پیرمرد که به سمت موش می‌رود موش فرار می‌کند. برای همین وقتی سکه‌ها حین عملیات راهسازی پیدا شد اهالی این موضوع را به همان روایت قدیمی ربط دادند که اینجا از قبل گنج بوده است.» بعد از کشف سکه‌ها سفال‌هایی از قرون هشتم، نهم و دهم هجری قمری نیز در این منطقه به دست آمده. کارشناسان معتقدند این سفال‌ها جزء لوازم زندگی مردمی بوده که در این منطقه زندگی می‌کرده‌اند. علاوه بر این کوزه‌ها، تعدادی «تنسور» در این محدوده کشف شده که به گفته کارشناسان، این تنورها متعلق به اهالی ساکن این منطقه بوده که در طول تاریخ برای گذران زندگی از آن استفاده می‌کردند.

کارخانه باروت‌سازی در اقامتگاه موبدان

نام: قلعه گبرها
قدمت: ۲۸۰۰ سال
نشانی: شهری، بزرگراه شهید آوینی، خیابان شهید کریم شیرازی، شهرک علابین

شهری که امروز بخشی از کهنه پایتخت ما محسوب می‌شود، زمانی یکی از کهن‌ترین شهرهای جهان محسوب می‌شد. پیدایش ری باز یست اقوام آریایی گره خورده؛ شهری که از تمام شهرهای مادها بزرگ تر بود و به همین دلیل از دیرباز مهد تمدن و میزبان ادیان مختلف به شمار می‌رفت. در این بین، قلعه گبری اقامتگاه موبدان و یکی از بناهای تاریخی و ارزشمند شهری است. نظیر معماری زیبا و ویژه این اقامتگاه در هیچ روستا و شهر امروزی پیدانمی‌شود. این قلعه مساحتی ۳۰ هزار متر مربعی دارد و یادگار ساسانیان است. این قلعه خشتی شبیه به دزی سنگی است که به مرور زمان، بر اثر برودت، بارش باران و وزش باد، دچار فرسایش شده. اکنون اما از این قلعه تنها یک چهار دیواری با دیوارهای مرتفع از ۱۰ تا ۱۳ متر همراه با ۴ پرچ دیده‌بانی باقی مانده است. پیش از پیروزی انقلاب اسلامی از این قلعه به عنوان کارخانه باروت‌سازی استفاده می‌شد و بعد از مرگ صاحب آن، در اختیار آستان مقدس حضرت عبدالعظیم (ع) قرار گرفته است.